

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/597/2022.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság Fővárosi Törvényszék 41.Pf.636.200/2021/9. számú ítélete ellen benyújtott alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.636.200/2021/9. számú ítélete alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.P.50.789/2021/11-I. számú ítéletére kiterjedő hatállyal az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére hivatkozással.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az ügy előzményeként az indítványozó előadta, hogy ellene több végrehajtási eljárás volt folyamatban. A Dunaújvárosi Járásbíróság bírósági meghagyásával ezek közül az egyik végrehajtást megszüntette, egy másik összegét pedig korlátozta.
- [4] Az indítványozó felperes jogalap nélküli gazdagodás címén a 115.V.0350/2013 számú végrehajtásban történt túlfizetés miatt 1 593 018 forint, illetve 173 086 forint jutalék és azok összesen 832 083 forint összegű kamata, valamint a 115.V.2747/2010 számú végrehajtásban 2 288 754 forint túlfizetés 228 875 forint behajtási jutalék és azok 1 074 429 forint kamata megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Az indítványozó felperes arra is hivatkozott, hogy az alperes a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 40. § (1) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségét elmulasztotta, ezért nem vagyoni kártérítés/sérelemdíj címén, ugyanilyen összeg megfizetésére is kérte az alperes kötelezését.
- [5] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2021. augusztus 27. napján kelt 3.P.50.789/2021/11-I. számú ítéletében a jogi képviselővel eljáró indítványozó kereseti kérelmének részben helyt adott. Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen

meg a felperesnek 47 522 forintot. A keresetet ezt meghaladóan elutasította és a felperest kötelezte 486 937 forint perköltség alperesnek, valamint 626 011 forint illeték államnak történő megfizetésére. Az alperes illetékfizetési kötelezettségét 2 514 forintban állapította meg.

- [6] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában rögzítette: A Dunaújvárosi Járásbíróság 2019. február 7-én kelt és március 8-án jogerős 7.P.20.306/2018/20 bírósági meghagyásában a 115.V.0350/2013 számú végrehajtást megszüntette, a 115.V.2747/2010 számú végrehajtást 322 247 forintra és 17 925 forintra korlátozta. A 115.V.0350/2013 ügyben a bírósági meghagyás jogerőre emelkedése után 2019. márciusban további 55 551 forintot vontak le az alperes részére, amiből az alperes 7.817 forintot az adós felperesnek visszautalt.
- [7] Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a bíróság a pontosított keresetet nagyobb részben megalapozatlannak találta. Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy az eljárásban a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény rendelkezéseit kellett alkalmazni. Megállapította, hogy az indítványozó felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a 115.V.0350/2013 számú ügyben 342 799 forint, a 115.V.2747/2010 számú ügyben pedig 350 184 forint az ügyérték. Rámutatott továbbá arra, hogy a végrehajtás a végrehajtható okiratban megjelölt követelés erejéig folyik, ami nem azonos a tőke az ügyleti kamat és a költségek összegével. Ez az összeg a 0703-I.Vh.4854/2010 számú ügyben azonosítható volt, a 115.V.0350/2013 számú ügyben ez nem volt egyértelműen megállapítható, mert az indítványozó felhívás és a bíróság anyagi pervezetése ellenére sem csatolta a végrehajtás alapjául szolgáló okiratot. Csak a végrehajtási lap 2 oldalát csatolta az indítványozó, így csak az volt megállapítható, hogy az adott számon egyesített végrehajtás folyik, melyben a fő követelés nem 316 918 forint, illetve összesen 484 821 forint. Ezért a jogalap nélküli gazdagodás nem volt megállapítható.
- [8] Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a Dunaújvárosi Járásbíróság jogerős bírósági meghagyása tekintetében az ismételt perlés nem lehetséges a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 360. § (1) bekezdésre is figyelemmel. A bíróság a 115.V.0350/2013 számú végrehajtást megszüntette, míg a 115.V.2747/2010 számút a megjelöltek szerint korlátozta. A bírósági meghagyás a keresetet megalapozó rendelkezést nem tartalmaz. Felhívta a figyelmet arra is, hogy a díjjegyzék szerint az ügyérték 2 833 014 forint, míg a NYUFIG 2 638 938 forint levonását igazolta. Az indítványozó felperes tévesen hivatkozott a végrehajtható okiratban megjelölt ügyértékre. A behajtási jutallékkal nem az alperes, hanem a végrehajtó gazdagodhatott, így annak jogszerűtlen levonása esetén a felperes azt az alperestől jogalap nélküli gazdagodásra hivatkozással nem követelhetné volna.

- [9] Nem találta megalapozottnak az elsőfokú bíróság a felperes nem vagyoni kártérítés iránti igényét sem. Megállapította, hogy az alperes nem sértette meg Vht. 40. § (1) bekezdését.
- [10] Az elsőfokú ítélet ellen az indítványozó fellebbezett és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az alperes keresete szerinti marasztalását kérte.
- [11] A Fővárosi Törvényszék 2022. január 11. napján kelt 41.Pf.636.200/2021/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletet helybenhagyta. A másodfokú bíróság az indokolásban rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte és alkalmazta az ítélt dolog fogalmát. E körben nem annak van jelentősége, hogy a Dunaújvárosi Járásbíróság előtt a felperes milyen keresetet terjesztett elő, hanem annak, hogy a bíróság milyen tartalommal bocsátotta ki a bírósági meghagyást és az milyen tartalommal lett jogerős. Az eljáró bíróság abban nem állapította meg azt, hogy a végrehajtás milyen összegre volt lefolytatható. Abban a 115.V.0350/2013 számú végrehajtást megszüntette, míg a 115.V.2747/2010 számút a megjelölt összegekre korlátozta.
- [12] Mindez nem jelenti azt, hogy a végrehajtás eleve csak ilyen összegre folyhatott volna. A korlátozás mindössze azt jelenti, hogy a végrehajtás során addig befolyt összeg még nem fedezi a teljes követelést, melynek összegét a csatolt 2747/2010/103. számú 2019. március 1-én kelt végrehajtói díjjegyzék tartalmazza.
- [13] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az indítványozó az elsőfokú bíróság bizonyítási felhívásának részben nem tett eleget. A csatolt és erősen hiányos végrehajtási iratok alapján nem volt megállapítható, hogy mekkora tőkekövetelés és milyen járulékok, költségek tekintetében indult a végrehajtási eljárás. A levonásokat tartalmazó kimutatások nem voltak elégségesek ennek alátámasztására. A fentiek bizonyíthatatlansága miatt nincs annak jelentősége, hogy a késedelmi kamat kiszámítása milyen módon történt. Így megalapozott és okszerű volt az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a felperes nem bizonyította azt, hogy az alperes – a megállapított összegen túl – indokolatlanul levont összeggel gazdagodott volna jogalap nélkül. Miután a felperes az indokolatlanul levont összegre alapozva állította személyiségi jogi sérelmét, így annak bizonyíthatatlansága kapcsán e jogsérelem sem volt megállapítható.
- [14] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. § (1) bekezdésére hivatkozással az alkotmányjogi panaszát, amelyet a főtitkár felhívására határidőben részben módosított, részben kiegészített és egységes szerkezetbe foglalt.
- [15] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmét állítva a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.636.200/2021/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 3.P.50.789/2021/11-I. számú ítéletére kiterjedő hatállyal.
- [16] Az indítványozó álláspontja szerint az eljáró bíróságok nem vették figyelembe a Dunaújvárosi Járásbíróság által kibocsátott bírósági meghagyás jogerejét, amely

álláspontja szerint – a támadott bírósági ítéletekben foglaltaktól eltérően – ítélt dologként állapította meg azt, hogy a végrehajtás milyen összegre volt lefolytatható. Ezzel összefüggésben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott. Az indítványozó az egységes szerkezetbe foglalt alkotmányjogi panasz 5. oldalán megemlítette az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdését és XVIII. cikk (1) bekezdését, de alkotmányjogi panaszának az indokolását ezen vonatkozásokban is tartalmilag az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapította.

- [17] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk. (1) bekezdése alapján benyújtott panasz alapján a támadott határozatok vizsgálatát kérte abból a szempontból, hogy kontradiktórus eljárásban volt-e része, „ami azt jelenti, hogy az ügy megoldása szempontjából, megfelelően figyelembe vették és megvizsgálták az eljáró bíróságok az eljárás ténybeli és jogi indokait”. Vítatta, hogy a támadott határozatokhozó bíróságok eljárása ennek a követelménynek megfelelt volna. A bíróságok döntéshozatalát ebből a szempontból a kérelmező önkényesnek ítélte meg. Az indítványozó megítélése szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek értékelhető az, hogy a tisztességes bírósági eljárás követelményének megfelel-e, ha a bíróság „lerontja egy korábban meghozott, az adott tényállásra nem vitatottan alkalmazandó bírósági meghagyásban kibocsátott rendelkezés érvényesülését azáltal, hogy a keresettel nem érintett jogviszonyra (azaz a bírósági meghagyásban megszüntetett és/vagy korlátozásra került végrehajtási eljárásra) hivatkozik”. Kifejtette, hogy a tisztességes eljárás követelményének a jogalkalmazó szervek mindennapi gyakorlatában is folyamatosan érvényesülnie kell, „a közvetlen alkotmányi garanciák érvényesülése semmilyen jogcímen sem mellőzhető”.
- [18] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban jár el az ügyben.
- [19] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt. A tanács vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [20] Az alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó hivatkozást tartalmaz.
- [21] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára [Abtv. 27. § (1) bekezdés] alapította.
- [22] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására – az Abtv. 27. § (1) bekezdésére hivatkozással – a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az Abtv. 53. § (2) bekezdése értelmében pedig az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26. § (2) bekezdése szerinti eset

kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.

- [23] A Fővárosi Törvényszék 41.Pf.636.200/2021/9. számú ítéletét 2022. február 13. napján kézbesítették az indítványozó jogi képviselőjének. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát 2022. március 1. napján nyújtotta be.
- [24] Az indítványozó tehát az alkotmányjogi panaszt a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.636.200/2021/9. számú ítéletével szemben a törvényi határidőn belül terjesztette elő.
- [25] Az indítvány az Abtv. 27. § (1) bekezdés *b)* pontjának is eleget tesz, mivel az indítványozó a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítette.
- [26] 3.2. Az indítványozó természetes személy a bírósági eljárásban félként részt vett, így érintettsége a támadott határozatokkal összefüggésben megállapítható.
- [27] 3.3. Az indítványozó jogosultnak tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben nyújtotta be az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszát.
- [28] {Lásd hasonlóan pl. 3326/2022. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [11] 3168/2018 (V. 16.) AB végzés, Indokolás [33]}.
- [29] 3.4. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont első fordulata értelmében az alkotmányjogi panasz előterjesztésének feltétele az indítványozó – Alaptörvényben biztosított – jogának sérelme.
- [30] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi.
- [31] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja szerint a kérelem határozott, ha egyértelműen megjelöli az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét.
- [32] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésére, mint értelmezési szabályra hivatkozott. Alapjog megsértését a XXVIII. cikk (1) bekezdésében írott tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tekintetében állított.
- [33] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítvány teljesíti az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja és az 52. § (1b) bekezdése szerinti fenti követelményeket.
- [34] 4. Az Abtv. 52. § (4) bekezdése alapján az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.
- [35] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában a Fővárosi Törvényszék 41.Pf.636.200/2021/9. számú ítélete tekintetében a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában megjelölte az Alaptörvényben biztosított jog vélt sérelmének lényegét.

- [36] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga megsértésére hivatkozással benyújtott panaszában a támadott határozatok vizsgálatát elsősorban a jogerő hatás figyelembe vétele, továbbá abban a vonatkozásban kérte, hogy az eljáró bíróságok megfelelően figyelembe vették-e és megvizsgálták-e az eljárás ténybeli és jogi indokait, valamint a döntések tartalma nem terjeszkedett-e túl a kereseti kérelmen.
- [37] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az indítványban a támadott ítéletre vonatkozóan az Abtv. 27. §-ára hivatkozással az indítványozó a bírói törvényértelmezés helyességét, valamint a bíróságok által mindezekből levont következtetéseit vitatta, azaz az alkotmányjogi panasz indokolása a számára kedvezőtlen bírói döntések tartalmi, törvényességi szempontú kritikáját jelenti. Az indítvány azt célozza, hogy a bíróságok által eldöntött tény- és jogkérdéseket felülbírálati bíróságként vizsgálja felül az Alkotmánybíróság, és a támadott döntésektől eltérően értékelje.
- [38] A bírósági határozatokkal kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [39] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz indítvány akkor fogadható be, ha az abban kifejtettek a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet támasztanak alá, vagy ha alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetnek fel. Ezen alternatív feltételek bármelyikének megléte indokot ad a befogadásra.
- [40] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek, mert az indítványozó egyértelműen a bíróság jogértelmezését tartotta alaptörvény-ellenesnek.
- [41] 5. A fentiekre tekintettel az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik

lehetővé, mert az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában meghatározott törvényi feltételek egyikének sem felel meg.

[42] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján megállapította, hogy az indítványozó az alkotmányjogi panaszban nem állított olyan pontosan körülírt, releváns alkotmányjogi érvekkel alátámasztott alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, illetve amely a megsemmisíteni kért jogszabályi rendelkezések, bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességét vetne fel, ami a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolttá tenné.

[43] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ában pontjában foglaltak, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdésének a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. február 25.

Dr. Varga Réka s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró